

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยารวาร์ฟาริน จังหวัดศรีสะเกษ

ชื่อผู้วิจัย พร้อมหน่วยงาน : พว. ขวัญเนตร เกษชุมพล พย.ม., ภก. สุทธินันท์ เอิกเกริก

บทนำและวัตถุประสงค์ : ยารวาร์ฟารินเป็นยาต้านการแข็งตัวของเลือดชนิดรับประทานที่ได้รับการพิสูจน์มาอย่างยาวนานถึงประโยชน์ในการรักษาและป้องกันการเกิดลิ่มเลือดอุดตันในภาวะต่างๆ เช่น ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะ ผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนลิ้นหัวใจ และเป็นยาที่มีความเสี่ยงสูง มี Therapeutic index แคบ การควบคุมให้ระดับ INR ของผู้ป่วยอยู่ในเป้าหมายทำได้ยาก ต้องมีการติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้ป่วยใช้ยาอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนของยา การศึกษาที่ผ่านมาพบว่าการดูแลผู้ป่วยที่ใช้ยารวาร์ฟาริน ในรูปแบบของคลินิกวาร์ฟารินสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการใช้ยาได้อย่างมีนัยสำคัญ แต่คลินิกส่วนใหญ่มีเฉพาะโรงพยาบาลศูนย์หรือโรงพยาบาลทั่วไป การติดตามผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดทำได้ยาก การดูแลผู้ป่วยในระบบของเครือข่ายจึงเป็นทางเลือกที่ดี ช่วยให้ผู้ป่วยเข้าถึงบริการได้สะดวก สามารถติดตามการดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย **วัตถุประสงค์** เพื่อพัฒนาเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยารวาร์ฟาริน จังหวัดศรีสะเกษ

วิธีการศึกษา : การวิจัยและพัฒนา (The Research and Development) ทำการศึกษาระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึง กันยายน ๒๕๖๐ รวม ๔ ปี ดำเนินการ ๔ ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์สถานการณ์ การลงมือปฏิบัติ การประเมินผล และการสรุปผลและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถาม การสังเกต จากฐานข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ของโรงพยาบาลศรีสะเกษ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกตัวชี้วัดทางคลินิก แบบบันทึกการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ

ผลการศึกษา : สภาพการณ์การดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยารวาร์ฟารินในเครือข่ายจังหวัดศรีสะเกษยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน คลินิกวาร์ฟารินทั้งจังหวัดมี ๖ แห่ง การจัดการความร่วมมือภายในเครือข่ายขาดความเชื่อมโยงกัน มีผู้ป่วยจำนวนมากมารับบริการที่โรงพยาบาลศรีสะเกษ จึงได้พัฒนาเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยารวาร์ฟาริน ประกอบด้วย ๑) การจัดระบบคลินิกวาร์ฟารินในโรงพยาบาลศรีสะเกษโดยการดูแลของทีมสหสาขาวิชาชีพ ๒) พัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของบุคลากรในเครือข่าย ๓) การสนับสนุนการจัดการทางคลินิก เช่น เครื่องเจาะ INR การจัดระบบยา จัดระบบสื่อสาร ๔) การบันทึกข้อมูลตัวชี้วัดทางคลินิก ผลการพัฒนาพบว่า ด้านระบบบริการ ๑) เกิดเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยารวาร์ฟารินที่เข้มแข็งและเชื่อมโยงกัน ๒) โรงพยาบาลระดับ F๒ มีการจัดตั้งคลินิกวาร์ฟารินเพิ่มขึ้น ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ ร้อยละ ๓๑.๕๘, ๕๒.๖๓, ๘๕ และ ๑๐๐ ตามลำดับ ๓) การจัดเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดที่ชัดเจน ๔) มีระบบการติดต่อสื่อสารภายในเครือข่าย ด้านการดูแล ๑) สามารถเข้าถึงบริการคลินิกวาร์ฟารินได้สะดวกขึ้น ๒) ระดับ INR อยู่ในช่วงเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น ๓) อัตราการเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยาลดลง

สรุปและข้อเสนอแนะ : การพัฒนาเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยารวาร์ฟารินช่วยให้การติดตามผู้ป่วยได้ใกล้ชิดขึ้น ผู้ป่วยเข้าถึงบริการคลินิกวาร์ฟารินได้สะดวก รวดเร็ว ลดการเกิดอาการไม่พึงประสงค์ที่รุนแรงจากการใช้ยา การสนับสนุนด้านนโยบายและทรัพยากรจากผู้บริหาร ทีมสหสาขาวิชาชีพจากโรงพยาบาลทุกแห่งในจังหวัดศรีสะเกษ ทำให้เกิดเครือข่ายการดูแลผู้ป่วยที่ได้รับยารวาร์ฟารินที่มีประสิทธิภาพ